

Autoreferat

I. Dane Osobowe

Andrzej Zieliński

II. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne - z podaniem nazwy, miejsc i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:

2004	Dyplom licencjata filologii hiszpańskiej, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu. Praca licencjacka: <i>La evolución histórica del vocalismo español y portugués</i>
2006	Magister filologii hiszpańskiej, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu. Praca magisterska: <i>Las perífrasis verbales en la documentación notarial de Sahagún entre 1200-1300.</i>
2010	Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa. Praca doktorska pt. <i>La gramaticalización de las expresiones espaciotemporales. Las perífrasis de los verbos de movimiento en español medieval</i> , wyróżniona przez Radę Wydziału Filologicznego UJ. Praca została nominowana do nagrody Prezesa Rady Ministrów RP za rok 2010.

III. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

2008- 2012	Asystent w Zakładzie Filologii Hiszpańskiej Instytutu Filologii Romańskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego
Od 2012	Adiunkt w Zakładzie Filologii Hiszpańskiej Instytutu Filologii Romańskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego

IV. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach naukowym i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

Andrzej Zieliński, *Las fórmulas honoríficas con -ísimo en la historia del español. Contribución a la lexicalización de la deixis social en español*. Frankfurt/Bern: Peter Lang, 2017.

Głównym celem jest przedstawienie pochodzenia i ewolucji wyrażen honoryfikatywnych w języku hiszpańskim, czyli takich form adresatywnych, których celem jest ukazanie paradygmatycznej opozycji w umieszczonej ramie językowo-kulturowej, rozumianej jako: grzeczność – brak grzeczności (Lapesa 1970), władza – solidarność (Brown i Gilman 1960), bliskość – odległość pragmatyczna (Haase 1994) i usadowionej na innej osi: wzajemności – bez wzajemności, czy symetrii – asymetrii relacji (między-)osobistych (por np. Haase 1994, Braun 1988, Jucker i Taavitsainen 2002). Badania zostały zawężone do głównych form nominalnych ze zleksykalizowanym sufiksem superlatywnym hiszp. *-ísimo* < łac. *-ISSIMUS*: *beatísimo*, *excelenísimo*, *ilustrísimo*, *santísimo* i *serenísimo*.

Temat nie został wybrany przypadkowo. Podjęcie problemu ewolucji form honoryfikatywnych z sufiksem superlatywnym w hiszpańszczyźnie na przestrzeni wieków wynika z kilku czynników. Po pierwsze, wynika z coraz większego zainteresowania pragmatyką diachroniczną zauważalną na całym świecie, a tym samym ze stworzenia odpowiedniej metodologii badań (por. Brown 1988, Haase 1994, Coffen 2002, Taavitsainen i Jucker 2002, itp.). Po drugie, uzasadnione było chęcią nowatorskiego spojrzenia na zagadnienie, które wydaje się zupełnie zapomniane: brak jest w szeroko rozumianej romanistyce, opracowań dotyczących konkretnych użyć adresatywnych form z sufiksem superlatywnym, oraz ich krystalizacji semantyczno-pragmatycznej na przestrzeni wieków (brakuje na rynku monografii, a nawet artykułów dotyczących badanego zagadnienia). Wynika to być może z faktu, że opracowane studia poświęcają wiele uwagi formom pronominalnym, omijając „szerokim łukiem” elementy nominalne. To „niedopatrzenie” bierze się być może z faktu, iż wspomniane już nominalne formy adresatywne stanowią na ogół otwarty paradygmat wyrażen. W konsekwencji na przestrzeni wieków czytelnik z łatwością znajdzie formy, których desygnat uległ

modyfikacji poprzez rozciągnięcie pragmatyczne. Jednakże, jak już słusznie zaobserwował Calderón Campos (2010: 553-554), to właśnie dzięki nominalnym wyrażeniom adresatywnym czytelnik/słuchacz jest w stanie lepiej dostrzec relacje międzyludzkie pomiędzy uczestnikami danego aktu mowy, zwłaszcza w kontekstach, w których brak jest eksplicytnego użycia zaimkowych form grzecznościowych.

Za pomocą bogatego korpusu tekstowego, obejmującego teksty literackie i nieliterackie łacińskie i hiszpańskie od V do XIX wieku, udowodniłem, że na ich ewolucję wpłynęły zmiany społeczne, właściwe temu okresowi, zgodnie z teorią Labova (1995, 2001), iż język jest odzwierciedleniem zachowań społecznych. I tak powstanie owych form nawiązuje do feudalizmu, którego piramida społeczna wpisuje się w skalę kwantyfikacji przymiotnika w taki sposób, że formy superlatywne odpowiadają najwyższej warstwie społeczeństwa. Ich rozwój wydaje się być spotęgowany przez coraz większe wpływy burżuazji, która określa odpowiednie, grzeczne wzorce zachowań. A ich językowa regresja obserwowana od XIX wieku wydaje się odpowiadać zanikowi arystokracji jako klasy społecznej. Wybrany przedział czasowy nawiązuje do tradycyjnej już hipotezy Browna i Gilmana (1960), zgodnie z którą od XIX wieku w formach adresatywnych zachodnich języków europejskich „semantyka solidarności” (*solidarity semantics*) zaczyna dominować, powodując tym samym dekadencję czynnika „semantyki władzy” (*power semantics*).

Aby uzyskać odpowiedni obraz form adresatywnych z perspektywy diachronicznej został wyodrębniony bogaty korpus tekstów późnołacińskich (1106 form w 467 dokumentach) i hiszpańskich (5495 form w 1347 dokumentach), pochodzących z okresu V–XIX w. i reprezentujących sześć różnych tradycji dyskursywnych zarówno literackich (teatr, proza i liryka), jak i nieliterackich (teksty prawnicze, dokumenty notarialne i historiografia); a znalezione formy zostały zestawione z ilością dokumentów, w których pojawiły się niniejsze formy adresatywne.

Tak szeroki wybór nie jest przypadkowy, ponieważ pozwolił odkryć prawdziwy stan użycia tychże form, wskazując na pewne predyspozycje dyskursywne zgodnie z teorią tradycji dyskursywnych (por. Koch i Oesterreicher 1985; Jakob i Kabatek 2002): zmiany językowe zachodzą zarówno na płaszczyźnie mówionej („innovacje”), jak i na płaszczyźnie pisanej („elaboracje”).

Pomimo pewnych niedociągnięć formalnych (m.in. selektywność dostępnych tekstów) wybór korpusu elektronicznego (Brepolis dla łacińskich tekstów oraz CORDE dla hiszpańskich) umożliwił najbardziej skuteczną i systematyczną metodę badania honoryfikatywnych form adresatywnych.

Moje badania pozwoliły przedstawić, że ich pierwsze paradygmaty honoryfikatywne znajdują się listach papieża Grzegorza Wielkiego (VI w.), a w szeroko rozumianej łacinie klasycznej występują one jeszcze wyłącznie jako afektonimy. Wskazuje to, iż nowy model społeczny, czyli feudalizm, który zaczyna rozpowszechniać się w zachodnich rubieżach byłego już Cesarstwa Rzymskiego, wpisuje się idealnie w semantykę i pragmatykę (przez implikaturę) niniejszych form adresatywnych. Odpowiada bowiem wertykalnej skali kwantyfikacji przymiotnika (przez metaforę kognitywną WIĘCEJ TO WYŻEJ), w taki sposób, że formy superlatywne odpowiadają najwyższej warstwie społeczeństwa. Poza tym na ewolucję semantyczno-pragmatyczną od afektonimu do wyrażenia honoryfikatywnego najprawdopodobniej wpłynęły bizantyjskie tytuły administracyjne. Tym samym potwierdza się teoria Aikhenvald i Dixona (2007), że wyrażenia adresatywne są wrażliwe na zmiany przez interferencje językowe.

Od VI wieku ich frekwencja użycia zaczyna stopniowo wzrastać, a ich użycie zaczyna być równocześnie powiązane z dwiema tradycjami dyskursywnymi: rodzajem historiograficznym, w którym to znalezione formy desygnują wysoką pozycję społeczną referenta, oraz listy dyplomatyczne, w których to wyrażenia honoryfikatywne odnoszą się do wysokiej pozycji zarówno nadawcy, jak i odbiorcy. Moje badania pozwoliły uściślić, że przez te dwa kanały dyskursywne wyrażenia honoryfikatywne przedostają się do języka kastylijskiego. Ich późna dokumentacja w języku hiszpańskim w XV wieku wynika z kilku czynników historycznych, społecznych i językoznawczych: (i) to wtedy sufiks superlatywny – przez wpływy włoskie – przestaje być utożsamiany z łaciną kościelną i zaczyna być używany przez socjolekt grupy najbardziej uprzywilejowanej; (ii) w społeczeństwie hiszpańskim w jesieni średniowiecza zaczyna dominować ceremonial, czego najlepszy dowód stanowi „uzewnętrznienie” pojęcia grzeczności; (iii) rozszerzenie Korony hiszpańskiej o m.in. Królestwo Neapolu wymusza wprowadzenie do korespondencji dyplomatycznej języka hiszpańskiego, który czerpie z wzorców łacińskich ustanowionych przez średniowieczną sztukę zapisywania listów *ars dictaminis*. To właśnie w pierwszej części listu

dypłomatycznego, *salutatio*, oraz w trzeciej *captatio benevolentiae*, znajdujemy pierwsze kastylijskie użycia form honoryfikatywnych, które mają na celu zamortyzować *FTA* (*Face Threatening Acts*, „akty zagrożenia twarzy”) (Brown i Levinson 1987:60), który pojawi się w kolejnej części, *petitio*.

Tam też dostrzegamy ich proces leksykalizacji, rozumiany jako tworzenie skonwencjonalizowanego leksemu, którego nowe znaczenie jest całkowicie zdemotywowane semantycznie. Punktem wyjścia do tego procesu jest użycie waloratywno-opisowe, zgodnie z maksymą szczodrości Leecha (1983: 132), przymiotnika w stopniu najwyższym względnym odnośnie do odbiorcy usytuowanego na wierzchołku piramidy feudalnej. Poprzez semantykę stopnia najwyższego przymiotnika odbiorca zostaje wyróżniony, a nadawca zaniżony, gdyż powstała lektura automatycznie go przesuwa na drugi plan. W grę wchodzi zatem proces subiektywfikacji, rozumianej jako kodyfikacja nastawienia nadawcy w akcie mowy (por. Traugott 2010). W tym właśnie kontekście przymiotnik w stopniu najwyższym relatywnym zaczyna się wybielać semantycznie: traci pierwotne właściwości morfologiczne i semantyczne, wchodząc tym samym w kontekst pomostowy, który charakteryzuje się wysoką dwuznacznością semantyczno-pragmatyczną. Przymiotnik tworzy w tym kontekście grupę nominalną z ośrodkiem rzeczownika, która odnosi się do osób najbardziej uprzywilejowanych w społeczeństwie średniowiecznym. Poprzez reinterpretację w kontekście pomostowym wyrazy nabierają nowego znaczenia deiktycznego, wyrażając wysoką pozycję społeczną referenta.

Moje badania pokazały również, że honoryfikatywne formy adresatywne z sufiksem superlatywnym utożsamiają się od pierwszej dokumentacji w języku kastylijskim z tradycjami dyskursywnymi nieliterackim. To właśnie w nich najlepiej kodyfikują się użycia form adresatywnych allokucyjnych (listy, kroniki), jak i referencyjnych (dokumenty notarialne, kroniki, listy, Akta Korteżów). W miarę jak zwiększa się frekwencja użycia tychże form – wyraźnie obserwowana w hiszpańskim Złotym Wieku – adresatyw ten traci restrykcje dyskursywne i zaczyna się pojawiać w innych tradycjach o charakterze literackim. Ich mała ilość w teatrze – będąca często zabarwiona ironią – uwidacznia, że formy te właściwe są tradycjom dyskursywnym utożsamianym z płaszczyzną pisaną języka.

Od pierwszych użyć zleksykalizowane formy adresatywne odnoszą się do referentów usytuowanych na wierzchołku piramidy feudalnej. O ile przymiotniki honoryfikatywne *santísimo* i *beatísimo* desygnują papieża i z powodu wysoko nacechowanego użycia nie przedstawiają na ogół zmian, o tyle pozostałe formy honoryfikatywne (*excelentísimo*, *ilustrísimo* i *serenísimo*), o charakterze na ogół świeckim, przedstawiają dobitnie „zmiany od góry” Labova (2001), motywowane otwartym prestiżem, który je charakteryzuje. I tak ich pierwsze użycie właściwe jest wyłącznie członkom rodziny królewskiej; zaś spektrum ich użycia rozszerza się pragmatycznie w XVI wieku o niższą klasę uprzywilejowaną, która „uzurpuje” sobie nieprzynależne jej adresatywy.

Monografia nie tylko stanowi rzadki polski głos w światowej dyskusji nad hiszpańszczyzną dawnych wieków, ale i przyczyni się do uzupełnienia wiedzy w zakresie syntaktyki, pragmatyki i semantyki form adresatywnych, do tej pory prawie zupełnie niezbadanych.

V. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych, a ponadto dydaktycznych i organizatorskich

Na dotychczasowy całokształt moich osiągnięć naukowo-badawczych składa się ponad 34 różnego rodzaju publikacji, z których 28 zostało opublikowanych już po doktoracie. Jak wynika z załączonej listy publikacji (zob. załącznik 3), moje dotychczasowe badania mogą zostać zawężone do dwóch głównych nurtów. Z jednej strony, jest to szeroko rozumiana diachronia języka hiszpańskiego, która dominuje w moich badaniach. Z drugiej strony jest to gramatyka kontrastywna polsko-hiszpańska.

Moje badania nad różnicami i podobieństwami pomiędzy dwoma różnymi typologicznie językami wynikają z idealnej symbiozy powstałej pomiędzy moimi zainteresowaniami naukowymi a wykładami z gramatyki porównawczej polsko-hiszpańskiej. To właśnie studenci – nie tylko poprzez pytania, ale i przez popełniane przez siebie różnorakie błędy (gramatyczne, semantyczne a nawet i pragmatyczne) – motywują mnie do szukania pomostów językowych, jakie powstają w momencie styczności tych dwóch odmiennych, ale i podobnych systemów językowych. Próba ich znalezienia są właśnie moje badania opublikowane w czasopiśmie *Romanica Cracoviensia* („Verbos de cambio en polaco y en español. Análisis sintáctico” [2016];

„Verbos psicológicos en español y en polaco: análisis contrastivo” [2015]; „Sobre el caso de un caso. Semántica del dativo polaco y español. Principales diferencias” [2014]), w *Studiach Iberystycznych* („Relaciones deícticas espacio-temporales: análisis comparativo del sistema de los demostrativos polacos y españoles” [2012]), oraz w dwóch rozdziałach w pracach zbiorowych („La categoría del sustantivo en polaco y en español”; „Perífrasis verbales en español” [2017]). Badania konfrontatywne nie tylko się zawężają do języka polskiego. Wspólnie z dr N. Czopek z Uniwersytetu Jagiellońskiego przestudiowaliśmy wyrażanie konsekwencji w języku portugalskim i hiszpańskim („As formas do conjuntivo na expressão da consequência nas línguas portuguesa e espanhola” [2014]).

Jednakże moją prawdziwą pasję naukową stanowi szeroko rozumiane językoznawstwo diachroniczne. Z zakresu historii języka zająłem się próbą analizy języka hiszpańskiego z XIII wieku, który charakteryzuje się bipolarnością: teksty napisane w pierwszej połowie charakteryzują się wysokim zdialektalizowaniem, a od drugiej połowy krystalizacją struktur („Dos caras opuestas de la misma centuria. Notas acerca de la morfología del siglo XIII” [2010]). Tym samym podjąłem analizę czynników językowych i pozajęzykowych, które doprowadziły do właściwej normatywizacji średniowiecznego języka hiszpańskiego („La normalización del llamado castellano medieval” [2010]; „Apuntes acerca del «castellano drecho»” [2011]). Zająłem się również wpływami arabskimi na prozę historiograficzną Alfonsa X z drugiej połowy XIII wieku („Lo árabe en la prosa historiográfica alfonsí” [2012]), ukazując, iż wbrew panującym opiniom (por. Lapesa 1980), pożyczki arabskie nie są aż tak liczne i zawężają się wyłącznie do takich kontekstów, w których brak jest dokładnego odpowiednika nie tylko kastylijskiego, ale i romańskiego.

Natomiast moje badania z zakresu gramatyki diachronicznej skupiały się głównie na średniowiecznym i klasycznym języku kastylijskim i dotyczyły przede wszystkim złożonego procesu gramatyzacji i degramatyzacji czy leksykalizacji. Każdy z moich artykułów oparty był na solidnym korpusie, opracowanym zgodnie z metodologią językoznawstwa korpusowego.

Opracowałem także genezę i proces gramatyzacji zaimka nieosobowego *omne* (< łac. HOMINE) w starohiszpańskim, oraz jego degramatyzacji („Sobre el pronombre impersonal «omne» en español medieval y clásico” [2012]).

Wspólnie z dr N. Czopek z Uniwersytetu Jagiellońskiego przestudiowaliśmy

również genezę i ewolucję semantyczną czasownika psychologicznego *gustar* ‘lubić’ < łac. GUSTARE (‘smakować’), która pociąga za sobą dezagentywizację podmiotu („Consideraciones históricas sobre el verbo *gustar*” [2014]).

Udowodniłem również, iż łacina w wiekach średnich powinna być analizowana jako wspólna przestrzeń komunikacyjna. Niezbity dowód na to stanowi właśnie hiszpański sufiks superlatywny *-ísimo* < łac. -ISSIMUS, który nie jest ani wyrazem tradycji piśmienniczej (tak zwany kultyzm językowy) (Alvar i Pottier 1980) ani italianizmem (Morreale 1955), lecz formą, która do końca XV wieku mocno utożsamia się z językiem kościelnym, a później poprzez silne wpływy włoskiego, które padają na najwyższą klasę społeczną, utożsamia się z ich socjolektem (zob. moje artykuły: „Evolución semántico-sintáctica del sufijo superlativo *-ísimo* en castellano” [2013]; „Replanteamiento del origen del sufijo *-ísimo* en español” [2014]; „«Hallé un río grandísimo, digo muy grande»: Historia y comportamiento del sufijo *-ísimo* en español” [2015]). Dociekania językoznawcze nad tym elementem morfologicznym zainspirowały mnie do przeprowadzenia studium odnośnie do leksykalizacji wyrażen honoryfikatywnych z sufiksem superlatywnym, których wstępne wyniki badań zostały opublikowane w postaci artykułów („Sobre el proceso de lexicalización de las fórmulas honoríficas con el sufijo *-ís(s)imo* en español” [2015] oraz “«A la illvstrissima y excelentissima Señora»: algunas observaciones sobre los títulos honoríficos con *-ís(s)imo* en el español áureo” [2016]).

Innym ważnym zagadnieniem, który dominuje w moich dotychczasowych badaniach jest wielowarstwowy proces gramatyzacji opisowych konstrukcji czasownikowych (peryfraz czasownikowych), rozumianych jako związek semantyczno-syntaktyczny dwóch form czasownikowych (osobowej i nieosobowej). Ich obecność wynika być może z bardziej analitycznego charakteru języka kastylijskiego niż u pozostałych języków romańskich, o czym wspominał już w latach 30. XX wieku amerykański hispanista Strausbaugh. Pomimo tego, że teza ta jest trudna do weryfikacji, nie ulega wątpliwości, że we wszystkich epokach rozwoju języka kastylijskiego obserwuje się bogactwo tych konstrukcji i znaczeń modalnych, aspektualnych oraz temporalnych, których odcienie wydają się wręcz nieprzetłumaczalne na język polski, a nawet na centralne i wschodnie języki romańskie. Moje badania ukoronowane obroną pracy doktorskiej z wyróżnieniem w 2010 r. (*La gramaticalización de las expresiones espaciotemporales. Las perífrasis de los verbos de movimiento en español medieval*)

zostały zawężone do najczęstszych czasowników ruchu: *andar* ‘chodzić’, *ir* ‘iść’, *llegar* ‘przybywać’, *pasar* ‘przechodzić’, *seguir* ‘podażać’, *tornar* ‘wracać’, *venir* ‘przychodzić’ i *volver* ‘wracać’. Moje badania zostały później rozszerzone o teksty z klasycznego języka hiszpańskiego, dzięki którym udało mi się uzyskać jaśniejszy obraz wszystkich czynników, które wpłynęły na ich gramatyzację, a także ich degramatyzację, motywowaną niską frekwencją użycia. Badania pozwoliły uściślić hipotezę Lyonsa (1977) i innych językoznawców o przejściu metaforycznym od wartości przestrzennej (*viene a casa* ‘przybywa do domu’) przez czasową (*viene a decir* ‘ma zamiar powiedzieć’, wartość obecna w języku starohiszpańskim) do dyskursywnej (*viene a costar 100€* ‘kosztuje około 100€’). W analizie przykładów znalazłem również inną alternatywną metaforyzację z ominięciem znaczenia temporalnego: od pojęcia przestrzennego (*llegó a casa* ‘przybył do domu’) do dyskursywnego (*llegó a ser presidente* ‘został prezydentem’). Wzbogacone studium ukazało się w formie monografii w 2014 i zostało ono docenione przez Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego (nagroda II stopnia).

Ponadto zostałem poproszony w 2015 r. przez Czeską Akademię Nauk (*Grantová agentura České republiky*) o przygotowanie recenzji projektu naukowego („The Relation between the Functional Sentence Perspective and the Determination: a Contrastive Analysis of Czech and Spanish”). W tym samym okresie wykonałem 5 różnych recenzji dla polskich czasopism romanistycznych i polonistycznych (*Studia Iberystyczne*, *Romanica Posnaniensia* oraz *Lingvaria*).

Również w latach 2014-2016 byłem członkiem dwóch projektów międzynarodowych (*Diccionario histórico de las perífrasis verbales del español. Gramática, pragmática y discurso* oraz *Gradiá, Grup de Gramática y Diacronía*), kierowanych przez prof. Mar Garachana z Uniwersytetu w Barcelonie. Uczestnictwo w tych projektach bez wątpienia wzbogaciło mój warsztat pracy metodologicznej, ukazując mi, jak ważnym narzędziem w badaniach diachronicznych jest zróżnicowany dyskursywnie korpus oraz badania statystyczne, które wprowadzie już wcześniej odrywały dużą rolę w mojej pracy, jednak dzięki udziałowi w tych projektach zwróciłem uwagę na ważną korelację pomiędzy liczbą analizowanych form a liczbą dzieł, w których te formy zostały znalezione. Metodologia ta została lepiej dopracowana w mojej monografii habilitacyjnej.

W roku 2012 byłem redaktorem XI tomu *Studiów Iberystycznych*, poświęconego zagadnieniom gramatyki kontrastywnej polsko-hiszpańskiej.

Prowadzenie zajęć stanowi ważny element mojej pracy. Odkąd rozpocząłem pracę w Zakładzie Filologii Hiszpańskiej w Instytucie Filologii Romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego prowadziłem różnego rodzaju zajęcia, w tym ćwiczenia, wykłady, konwersatoria i seminarium magisterskie (zob. załącznik 4). Pod moją opieką naukową wypromowało się 12 magistrantów (11 prac magisterskich napisanych po hiszpańsku, 1 po portugalsku).

Oprócz działalności naukowej i dydaktycznej pełnię funkcję koordynatora programu Erasmus dla studentów przyjeżdżających do Instytutu Filologii Romańskiej.

Z ostatnich dwóch badań okresowych nauczycieli akademickich zdobyłem najwyższą ocenę za działalność naukową, dydaktyczną, a także organizacyjną.

VI. Plany badawcze

W najbliższej przyszłości chciałbym kontynuować badania nad procesami gramatyzacji i leksykalizacji wyrażen honoryfikatywnych w hiszpańszczyźnie. Na podstawie wypracowanej metodologii opracowuję bogaty korpus do analizy form pronominalnych *usía* (< *vuestra señoría*) oraz *vuesencia* (< *vuestra excelencia*), których sam proces gramatyzacji z racji niskiej frekwencji użycia wydaje się być odmienny od procesu zaimka grzecznościowego *usted* (< *vuestra merced*).

Ponadto, wspólnie z prof. R. M. Espinosą Elorzą z Uniwersytetu w Valladolid (Hiszpania) kończę redagować badania nad modalnością dynamiczną w historii języka hiszpańskiego. Nasza semantyczna analiza ukazuje, że w rzeczywistości wyrażenia deontyczne i epistemiczne tworzą swojego rodzaju *continuum* form i wartości z modalnością dynamiczną, od której zresztą się wywodzą. Wyniki badań zostaną opublikowane najprawdopodobniej w formie książkowej jeszcze w tym roku.

Prowadzenie zajęć z historii języka hiszpańskiego z elementami łaciny (rok akademicki 2015/2016) zainspirowało mnie do stworzenia w niedalekiej przyszłości grupy badawczej z filologami klasycznymi, której końcowym efektem pracy byłaby publikacja monografii poświęconej na pierwszy rzut oka skomplikowanej i dość zawilej relacji między łaciną a językami romańskimi (gdzie i kiedy się kończy łacina, a kiedy

zaczynają się języki romańskie?). Myślę, że byłby to merytorycznie wyważony fundament do stworzenia w dalszej przyszłości podręcznika do nauki łaciny dla romanistów, mającego na celu „odczarowanie” łaciny poprzez ukazanie m.in. ile wspólnych elementów gramatycznych i kulturowych (m.in. przysłowia) wywodzi się z języka i kultury Rzymian.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'Z' followed by a horizontal line and a small loop at the end.

Andrzej Zieliński
Kraków, 01/05/2017

